

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 30 stycznia 2019 r.

**Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:**

Przewodniczący:SSO Anna Łosik

Protokolant:p.o. stażysty Aleksandra Strzałkowska

**po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2019 r. w Poznaniu**

**na rozprawie sprawy z powództwa D. S.**

**przeciwko (...) spółka z o.o. z siedzibą w P.**

**o zapłatę**

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 85.143zł (osiemdziesiąt pięć tysięcy stop czterdzieści trzy złote) wraz z:
  - a) ustawowymi odsetkami od kwoty 40.000zł od dnia 7 maja 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami z opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
  - b) ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 45.143zł od dnia 10 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty.
2. W pozostałym zakresie powództwo oddala.
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11.217zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.
4. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 10.476,13zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Anna Łosik

## UZASADNIENIE

D. S. w pozwie z dnia 29 kwietnia 2013 roku, złożonym do sądu w dniu 7 maja 2013 roku, wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. kwoty 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym kwoty 30.000 zł tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów akustycznych w budynku powódki i kwoty 50.000 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powódki, nadto o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 5 czerwca 2013 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem procesowym z dnia 12 maja 2015 roku powódka rozszerzyła powództwo zakresie żądania odszkodowania za ubytek wartości nieruchomości wnosząc o zasądzenie z tego tytułu kwoty 52.200zł.

Wyrokiem częściowym z dnia 23 września 2015 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 52.200 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 50.000 zł od dnia 7 maja 2013 roku do dnia zapłaty,

od kwoty 2.200 zł od dnia 14 maja 2015 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za utratę wartości nieruchomości stanowiącej własność powódki.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 07 lipca 2016 roku oddalił apelację.

Pismem procesowym z dnia 26 października 2018 roku (k. 1164) złożonym na rozprawie w dniu 09 stycznia 2019 roku powódka zmodyfikowała żądanie pozwu i wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 85.143,00 zł tytułem rewitalizacji akustycznej koniecznej do zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w nieruchomości powódki wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa także w zakresie, w jakim zostało rozszerzone.

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż ustalenia faktyczne poczynione dotąd przez Sąd, a stanowiące podstawę do wydania wyroku częściowego, pozostają niezmiennie i stanowią integralną część ustaleń faktycznych także w odniesieniu do drugiego z żądań zgłoszonych przez powódkę.

Dla porządku przypomnieć należy najistotniejsze okoliczności.

Lotnisko cywilne P. - Ł. jest własnością pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P..

W dniu 30 stycznia 2012 roku Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P..

Uchwała utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P., którego zarządcą jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.. Przedmiotowa uchwała wyznaczyła zewnętrzną granicę obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie: (1) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia  $LA_{eqD} = 55$  dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (2) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy  $LA_{eqN} = 45$  dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (3) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia  $LA_{eqD} = 50$  dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (4) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy  $LA_{eqN} = 40$  dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska.

Na obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy: (1) zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, a od wewnątrz linia będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia  $LA_{eqD} = 60$  dB oraz dla nocy  $LA_{eqN} = 50$  dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych oraz izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia  $LA_{eqD} = 55$  dB oraz dla nocy  $LA_{eqN} = 45$  dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (2) wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy terenu lotniska.

W uchwale wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci: obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. W uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Powyższa uchwała weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r.

Okoliczności bezsporne

Powódka D. S. jest właścicielką nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), stanowiącej działkę nr (...), zabudowanej jednorodinnym budynkiem mieszkalnym, dla której Sąd Rejonowy P. (...) w P. prowadzi księgę wieczystą (...).

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej (k. 12-17), mapa sytuacyjna (k. 19), opinia biegłego sądowego K. R. z dnia 23 lipca 2014 roku (k. 353- 412)

Zgodnie z załącznikami nr 6b i 7b do uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...), nieruchomość powódki znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. - Ł. w P..

Dowód: okoliczność bezsporna, a nadto opinia biegłego sądowego K. R. z dnia 23 lipca 2014 roku (k. 353- 412), załącznik nr 7b do uchwały (k. 26)

Na dzień wejścia w życie powołanej wyżej uchwały Sejmiku Województwa (...), przedmiotowa nieruchomość zabudowana była niepodpiwniczonym, dwukondygnacyjnym budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej wraz z budynkiem gospodarczym, w technologii murowanej.

Dowód: opinia biegłego sądowego K. R. z dnia 23 lipca 2014 roku (k. 353- 412)

Wartość nieruchomości powódki stanowiąca działkę nr (...) uległa zmniejszeniu na skutek ograniczeń w zakresie korzystania z nieruchomości wprowadzonych uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) o kwotę 52.200 zł.

Prawomocnym wyrokiem częściowym z dnia 25 września 2015 roku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 52.200 zł tytułem odszkodowania za utratę wartości nieruchomości powódki.

Dowód: wyrok częściowy z dnia 25 września 2015 roku wraz z uzasadnieniem (k. 676, 705-724)

Budynek zlokalizowany na nieruchomości stanowiącej własności powódki to budynek jednorodzinny, zrealizowany w 1982 roku. Budynek dwukondygnacyjny, kryty dachem płaskim. Ściany zewnętrzne wykonano z betonu komórkowego (siporeksu) grubości 38 cm, ocieplono styropianem 20 cm, otynkowano. Dach budynku jest dachem płaskim o następującej konstrukcji: strop DZ-3, suprema 5 cm, szlichta betonowa, papa. Stolarka okienna PCV z roku 2007-2008, szkole szybą zespoloną 4/16/4.

Powyższy stan budynku istniał w dniu 28 lutego 2012 roku.

Dowód: opinia biegłego sądowego A. K. (1) z dnia 18 sierpnia 2017 roku (k. 960- 1044)

W chwili powstania obszaru ograniczonego użytkowania budynek mieszkalny wymagał nakładów rewitalizacyjnych w celu zapewnienia komfortu akustycznego. Pomieszczeniami podlegającymi ochronie akustycznej są na poziomie parteru pokój, kuchnia i łazienka, a na poziomie piętra 3 pokoje i łazienka. Przede wszystkim budynek wymaga wymiany okien i drzwi balkonowych o wyższym wskaźniku izolacyjności akustycznej, obłożenia ścian zewnętrznych oraz dachu (nad dwoma pokojami) warstwą wełny mineralnej oraz płytami (...). Nadto w celu zapewnienia wymaganej wymiany powietrza w budynku powódki należy zastosować system wentylacji mechanicznej z centralą nawiewno-wywiewną oraz zlikwidować możliwość propagacji hałasu przez aktualnie istniejące kanały wentylacyjne. Wartość tych nakładów wynosi **85.143 zł.**

Dowód: opinia biegłego sądowego A. K. (1) z dnia 18 sierpnia 2017 roku (k. 960- 1044), opinia biegłego sądowego K. R. z dnia 30 lipca 2018 roku (k. 1128- 1139), zeznania biegłego A. K. (2) (e-protokół z dnia 06 grudnia 2017 roku), zeznania biegłego K. R. (e-protokół z dnia 09 stycznia 2019 roku)

Pismem z 11 marca 2013 roku powódka wezwała pozwaną (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. do zapłaty odszkodowania w związku z obniżeniem wartości nieruchomości i zwrotu nakładów na wygłuszenie budynku. Domagała się zapłaty kwoty 50.000 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości oraz kwoty 40.000 zł tytułem nakładów koniecznych dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Dowód: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania (k. 33-35)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości Sądu. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Dokonując ustaleń dotyczących wartości nakładów akustycznych Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego z dziedziny akustyki A. K. (2) z dnia 18 sierpnia 2017 roku, a nadto ustnych wyjaśnieniach biegłej złożonych na rozprawie w dniu 06 grudnia 2017 roku oraz opinii biegłego sądowego z dziedziny budownictwa K. R. z dnia 30 lipca 2018 roku oraz ustnych wyjaśnieniach złożonych na rozprawie w dniu 09 stycznia 2019 roku.

Wyjaśnić trzeba, że pierwotnie kompleksową opinię w sprawie sporządził biegły K. R.. Pozwany zarzucił jednak, iż biegły nie ma kwalifikacji z zakresu akustyki, a tym samym opinia sporządzona przez niego w tym zakresie nie może stanowić podstawy dla ustalenia stanu faktycznego. W istocie K. R. nie jest biegłym sądowym z dziedziny akustyki, ani akustyki budowlanej. Uwzględniając zatem zarzut pozwanego, w celu ustalenia konieczności poczynienia i wartości nakładów rewitalizacyjnych, Sąd postanowieniem z dnia 12 października 2015 roku (k. 704) dopuścił dowód z opinii biegłego z dziedziny akustyki A. K. (2), a następnie postanowieniem z dnia 06 grudnia 2017 roku (k. 1090) dopuścił dowód z opinii biegłego K. R. na okoliczność ustalenia wartości nakładów akustycznych określonych przez biegłego akustyka.

Opinia wydana przez biegłego sądowego z dziedziny akustyki A. K. (2) wraz z wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie stanowiła kluczowy dowód w sprawie w kwestii ustalenia, czy na nieruchomości powódki dochodzi do przekroczenia norm hałasu, a jeśli tak, to jakie nakłady akustyczne celem przywrócenia właściwego klimatu akustycznego należało z tego tytułu ponieść. Wyłącznie strona pozwana zgłosiła pytania do biegłej.

Na rozprawie w dniu 06 grudnia 2017 roku biegła podtrzymała opinię pisemną w całości i udzieliła szczegółowych odpowiedzi na pytania strony pozwanej wyjaśniając wszelkie wątpliwości. Podkreślić z całą stanowczością należy, że pozwany ani w piśmie procesowym zawierającym zarzuty do opinii akustyka, ani na rozprawie, na której przesłuchiwana była biegła A. K. (2) nie zakwestionował prawidłowości opinii w zakresie przyjętego przez biegłą sposobu wentylacji pomieszczeń w domu powódki.

Biegła w szczególności wyjaśniła, iż jeśli chodzi o wpływ odległości statku powietrznego od końca drogi startowej czy progu startowego to został on uwzględniony przez dobór odpowiednich punktów monitoringowych analogicznych w przypadku posesji powódki i lotniska (...). Szacunek dotyczący wartości różnicy poziomu (...) i L<sub>Amax</sub> jest dokonywany w celu określenia wartości miarodajnego poziomu hałasu i który jest ustaloną dla 3-miesięcznego przedziału czasu, zgodnie z metodyką obowiązującą w przypadku hałasów lotniczych. W tym 3-miesięcznym przedziale czasu w przypadku lotniska (...) i punktów monitoringowych (...) i nieruchomości powódki mamy do czynienia z wykonywaniem operacji lotniczych na różnych kierunkach, z różnymi trasami realizacji tych operacji, w związku z tym sytuacja jest porównywalna przez uśrednienie tych wykonywanych operacji, dlatego nie było potrzeby wprowadzania szczególnych korekt. Biegła wskazała na możliwość porównania wartości ustalonych na podstawie danych lotniska (...) z dotyczącymi jednego wybranego punktu monitoringowego (...) lotniska, dla którego wartości

parametru L<sub>Amax</sub> w krótkim przedziale czasu zostały przedstawione, bo w tej chwili monitoring w tym punkcie nie jest prowadzony. Biegła podniosła, że wartości które otrzymała wykorzystała w opinii oraz te które wynikają z wyników przedstawionych przez lotnisko Ł. są zbieżne do 0,4 dB- jest to bardzo duża zgodność. Nadto biegła wskazała, że nie było potrzeby uwzględnienia poprawek związanych z typami statków powietrznych dlatego, że wartość różnicy pomiędzy poziomem maksymalnym a poziomem ekspozycyjnym hałasu zależy zasadniczo od narastania sygnału w trakcie realizacji operacji lotniczej i opadania. Różnica jest głównie determinowana nie typem statku powietrznego tylko kwestiami geometrycznymi. Z związku z powyższym nie ma potrzeby dodatkowego analizowania taboru. Sposób ustalania i słuszności przyjętej wartości (...) i L<sub>Amax</sub> nie ma większego znaczenia dla ustaleń opinii biegłego. Albowiem bardziej krytyczną normą jest (...), która nie posługuje się poziomem miarodajnymi, także wartość różnicy tych parametrów jest bez znaczenia, ponadto jest też tak, że ustalona wartość poziomu miarodajnego hałasu w przypadku nieruchomości powódki, która generuje określone wymagania dotyczące izolacyjności akustycznej prowadzi do takich samych ustaleń w przypadku tego trzeciego arkusza normy gdzie ta różnica jest istotna - (...) i L<sub>Amax</sub>, do takich samych ustaleń jakie otrzymalibyśmy wykorzystując poziom miarodajny określony na podstawie wartości równoważnego poziomu hałasu w porze nocy. Wszelkie wątpliwości jakie można by mieć do ustalonej wartości różnicy parametrów (...) i L<sub>Amax</sub> w przypadku nieruchomości powódki ewentualnie mogłoby zmierzać w kierunku zmniejszenia tej różnicy, co powodowałoby w dodatku na niekorzyść strony pozwanej, ale nie ma takiej potrzeby bo wartość ta została ustalona w sposób poprawny.

Biegła nadto wskazała, że zabezpieczenia akustyczne są określone na podstawie wartości równoważnego poziomu hałasu w czasie najniekorzystniejszej pół godziny nocy. Wartość dopuszczalna jest wartością dopuszczalną wypadkową od wszystkich źródeł hałasu oddziałujących z zewnątrz, których hałas przenika do wnętrza pomieszczeń. W przypadku nieruchomości powódki z uwagi na jej lokalizację tj. bardzo bliską w stosunku do lotniska i dużą ekspozycją na hałas lotniczy wartości poziomu hałasu powodowanego samymi operacjami lotniczymi wynoszą 68,2 dB dla najniekorzystniejszych 8 godzin dnia i aż 69,9 dB dla najniekorzystniejszej pół godziny nocy. W konsekwencji oznacza to, że pozostałe źródła hałasu, które ewentualnie mogłyby się tutaj pojawić i zachodziłaby potrzeba uwzględnienia ich oddziaływania, musiałyby być bardzo głośnymi źródłami hałasu w przypadku otoczenia nieruchomości powódki, żeby miały wpływ na wartość wypadkową. Biegła nie stwierdziła żadnych innych istotnych źródeł hałasu. Uwzględnieniu podlegałyby takie źródła hałasu w przypadku nieruchomości powódki, dla których poziom równoważny w czasie najniekorzystniejszych 8 godzin dnia musiałby być powyżej 58,2 dB. Jednak byłoby to także bez większego znaczenia, ponieważ ustalenia dotyczące adaptacji akustycznej wynikają z narażenia na hałas w porze nocy. W przypadku pory nocy istotne źródła musiałyby mieć równoważny poziom hałasu podczas pół godziny nocy powyżej 59,9 dB, w omawianym przypadku nie mamy do czynienia taki źródłami. Dodatkowo biegła podkreśliła, że gdyby nawet takie źródła hałasu pojawiły się na nieruchomości powódki to z uwagi na to, że celem opinii jest określenie odpowiedzialności lotniska czy udziału lotniska w konieczności udziału w adaptacji akustycznej budynku ponieważ znajduje się on w (...) Ograniczonego (...), a nie innych źródeł hałasu.

Sąd ocenił, iż opinia akustyka została sporządzona w sposób jasny i rzeczowy. Biegła wskazała na czym oparła się wydając opinię, z jakich korzystała źródeł i jaką posłużyła się metodologią. Sąd w dużej mierze oparł dokonane ustalenia faktyczne o wiadomości specjalne biegłego akustyka, działając w zaufaniu do biegłego sądowego, jego rzetelności i bezstronności. Argumentacja opinii pozostaje logicznym uzasadnieniem wniosków biegłego. Pozwany po złożonej przez biegłego z dziedziny akustyki wyjaśnieniach nie kwestionował już opinii biegłej A. K. (2).

Nadto Sąd uznał za całkowicie wiarygodną i przydatną dla rozstrzygnięcia sprawy opinię biegłego sądowego z dziedziny budownictwa K. R. z dnia 30 lipca 2018 roku. Zgodnie z poleceniem Sądu zadaniem biegłego było jedynie wyliczenie wartości nakładów rodzajowo określonych w opinii biegłego akustyka.

Sąd uznał, że opinia biegłego została sporządzona w sposób jasny i rzeczowy. Biegły wskazał w oparciu o jakie źródła wydał opinię oraz jaką posłużył się metodologią. Wnioski opinii zostały przedstawione w sposób logiczny i zrozumiały. Podkreślić należy, że biegły sądowy K. R. posiada doświadczenie i wiedzę w przedmiocie objętym zakresem opinii w

niniejszej sprawie. Istotne znaczenie ma fakt, że biegły od lat zajmuje się tematyką oddziaływania hałasu lotniczego na nieruchomości położone w strefach ograniczonego użytkowania.

Biegły składając ustne wyjaśnienia na rozprawie w dniu 09 stycznia 2019 roku wskazał, że korzystał z katalogu S.. Podkreślił, iż nie jest katalog ofertowy, albowiem firma (...) dokonuje analizy cen na rynku materiałów budowlanych w całej Polsce. Biegły oparł się natomiast na średnich cenach z P.. W ocenie biegłego nie można kosztorysu zrobić bardziej rzetelnie aniżeli opierając się właśnie na takich katalogach. Biegły określił wartości nakładów akustycznych w oparciu o wskazania biegłego akustyka.

Sporządzone przez biegłych opinie w zakresie wartości nakładów akustycznych poddawały się pozytywnej ocenie, gdyż pozostawały w zgodzie z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, osoby ją sporządzające dysponowały wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia zawodowego, a sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków nie budził zastrzeżeń Sądu.

Sąd pragnie podkreślić, że w/w opinie zostały sporządzone przez biegłych dysponujących wiedzą i doświadczeniem w sporządzaniu opinii w analogicznych sprawach i są zgodne z zasadami logiki. Dodatkowo biegli w sposób wyczerpujący i stanowczy ustosunkowali się do zarzutów zeznając przed Sądem. Podkreślić należy, że to do biegłego należy wybór metodyki opracowania opinii.

### ***Sąd Okręgowy zważył co następuje:***

Wobec uprawomocnienia się wyroku częściowego do rozpoznania pozostawało roszczenie powódki domagającego się zasądzenia na jej rzecz kwoty 85.143,00 złotych tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów na budynek dla zapewnienia komfortu akustycznego.

Podstawą prawną dla żądania pozwu jest przepis art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, przy czym szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Na konieczność zapewnienia właściwych warunków akustycznych budynków wskazują wymagania wskazane w załączniku nr 3 rozporządzenia. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Przy dokonywaniu wykładni wskazanego przepisu należy wziąć pod uwagę, że celem uregulowań art. 129 i 136 ustawy p.o.ś. jest ułatwienie osobom poszkodowanym w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania dochodzenia roszczeń odszkodowawczych. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wpłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem (por. uchwała Sądu Najwyższego z 15 dnia listopada 2001r. III CZP 68/01, OSNC 2002, z.6, póź. 74; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 kwietnia 2008 r. I ACa 2/08, M.Prawn. 2010/12/692).

W niniejszej sprawie dla wykazania istnienia i wysokości szkody związanej z koniecznością zapewnienia komfortu akustycznego niezbędne było wydanie opinii przez biegłych z dziedziny budownictwa i akustyki. Sąd ustalając istotne okoliczności sprawy, oparł się w całości na wnioskach opinii biegłego akustyka A. K. (2) oraz na wyliczeniach biegłego K. R..

Wskazać należy, że szkoda w majątku powódki przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 roku tj. w dniu 28 lutego 2012 roku. W związku z powyższym ustalając stan techniczny budynku mieszkalnego i

wymagania akustyczne jakie ten budynek winien spełniać uwzględniono stan na dzień wejścia w życie w/w uchwały. Jak wskazano powyżej, w związku z usytuowaniem budynku powódki w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. w P., powódka winna zapewnić właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

Z opinii biegłej A. K. (2) wynika, że w najbardziej niekorzystnej 1/2 godziny w ciągu nocy w miejscu lokalizacji nieruchomości powódki na zewnątrz budynku mieszkalnego poziom hałasu równoważnego wynosi 69,9 dB, a dla 8 najniekorzystniejszych godzin dnia 68,2 dB. W związku z powyższym A. K. (2) ustaliła, że w pomieszczeniach chronionych dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Celem zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego na nieruchomości powódki należy zastosować system wentylacji mechanicznej z centralą nawiewno-wywiewną w celu zapewnienia wymaganej wymiany powietrza w budynku powódki oraz celem zlikwidowania możliwości propagacji hałasu przez aktualnie istniejące kanały wentylacyjne. Nadto na nieruchomości należy wymienić okna w pokoju na parterze, w kuchni, w pokoju od strony frontu na piętrze, w pokoju na piętrze, drzwi balkonowe z wyjściem na taras na nowe o wymaganym minimalnym wskaźniku izolacyjności akustycznej. Również należy zabezpieczyć ściany zewnętrzne budynku w poziomie piętra w części będącej ścianą zewnętrzną największego pokoju oraz pokoju z wyjściem na taras oraz dach nad największym pokojem oraz pokojem z wyjściem na taras przez pokrycie/obłożenie wełną mineralną gr 50 mm, a następnie warstwą płyty (...) grubości 22mm. Ściany następnie należy otynkować, a dach pokryć warstwą bitumiczną.

Łączna wartość nakładów niezbędnych do poniesienia celem zapewnienia właściwego klimatu akustycznego stanowi kwotę 85.143 zł.

Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki w oparciu o podane wyżej przepisy, kwotę 85.143 zł.

Nie zasługiwało na uwzględnienie stanowisko pozwanego, jakoby Sąd miał uwzględnić wartość nakładów akustycznych wynikających z pierwotnie sporządzonej przez biegłego sądowego K. R. opinii z dnia 23 lipca 2014 roku, jako korzystniejszą dla strony pozwanej.

Sąd pragnie podkreślić, że strona pozwana podniosła zarzuty co do kompetencji i kwalifikacji biegłego K. R. w zakresie akustyki. Uwzględniając zarzuty pozwanego, jako w pełni zasadne, w celu ustalenia konieczności poczynienia i wartości nakładów rewitalizacyjnych, Sąd postanowieniem z dnia 12 października 2015 roku dopuścił dowód z opinii biegłego z dziedziny akustyki A. K. (2). Sporządzona przez biegłą opinia nie była ostatecznie kwestionowana przez żadną ze stron. Wątpliwości i zastrzeżenia co do wniosków opinii biegłej akustyk pojawiły się po stronie pozwanej dopiero po sporządzeniu przez biegłego K. R. opinii określającej wartości wskazanych nakładów akustycznych.

Na wcześniejszym etapie postępowania Sąd uznał za zasadne zarzuty pozwanego co do kompetencji biegłego K. R. i przeprowadził dowód z opinii akustyka, a okoliczność, że opinia biegłej A. K. (3) okazała się mniej korzystna dla strony pozwanej nie oznacza, że Sąd winien oprzeć ustalenia faktyczne na treści wcześniej skutecznie zakwestionowanej opinii.

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc, zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, z uwagi na brzmienie przepisu art. 455 kc po wezwaniu dłużnika do zapłaty.

Z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że powódka wezwała pozwanego do zapłaty odszkodowania tytułem nakładów akustycznych w wysokości 40.000 zł w piśmie z dnia 11 marca 2013 roku, zakreślając w nim termin 14 dni na spełnienie świadczenia. Pismo to zostało niewątpliwie doręczone pozwanemu najpóźniej w dniu 21 marca 2013 roku albowiem tą datą opatrzona została odpowiedź na wezwanie do zapłaty. Po upływie 14. dni od tej taty pozwany pozostawał w zwłoce. W momencie wniesienia pozwu roszczenie powódki było w zakresie kwoty

40.000 zł już wymagalne. Następnie powódka rozszerzyła powództwo pismem procesowym, które doręczone zostało pełnomocnikowi pozwanego na rozprawie w dniu 09 stycznia 2019 roku. Jednocześnie ta data stanowiła moment wytoczenie powództwa o zapłatę kwoty 45.143 zł. Wobec powyższego Sąd uznał, że z zapłatą w/w kwoty pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia następnego, w którym otrzymał pismo modyfikujące żądanie pozwu.

Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 85.143 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 40.000 zł od dnia 07 maja 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami z opóźnieniem od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 45.143 zł od dnia 10 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie żądanie zasądzenia należności ubocznych zostało oddalone.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 100zd.2 kpc w zw. z art. 108 §1 kpc albowiem powódka uległa tylko co do części żądania w zakresie odsetek.

Roszczeniem głównym w przedmiotowej sprawie było roszczenie odszkodowawcze w zakresie spadku wartości nieruchomości w kwocie 52.200 zł jak i nakładów akustycznych na budynek mieszkalny w kwocie 85.143 zł, zaś roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie było świadczeniem pobocznym.

W toku postępowania przed Sądem I instancji strona powodowa poniosła następujące koszty: 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (określonej wg. pierwotnie określonej wartości przedmiotu sporu), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 4.000 zł tytułem opłaty od pozwu (k. 42). Przed sądem II instancji strona powodowa poniosła koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł, łącznie 11.217 zł.

Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11.217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z 98 kpc Sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu od pozwanego kwotę 10.476,13 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Na koszty Skarbu Państwa składają się następujące wydatki 3.864,94 zł tytułem wynagrodzenia biegłego K. R. za sporządzenie opinii pisemnej z dnia 23 lipca 2014 roku (k. 882), wynagrodzenie biegłego K. R. za stawiennictwo na rozprawie w dniu 363,34zł (k.498), kwota 3.241,98 zł tytułem wynagrodzenia biegłego A. K. (2) za sporządzenie opinii pisemnej (k. 1055) oraz 138,72 zł tytułem jej stawiennictwa na rozprawie w dniu 06 grudnia 2017 roku (k. 1114) oraz kwota 2.868 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od rozszerzonego powództwa. Podkreślić należy, że kwota ta nie obejmuje wynagrodzenia biegłego K. R., które zostało przyznane postanowieniem z dnia 30 stycznia 2019 roku.

SSO Anna Łosik